

Gorzów Wlkp., 18 września 2020r.

PS-VIII.431.3.2020.MMac

Pani
Małgorzata Goździk
Dyrektor
Powiatowego Domu Dziecka
w Szprotawie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r., poz. 697 ze zm., Dz. U. z 2020 r., poz. 821 ze zm.); rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) - zespół kontrolny w składzie:

1. Monika Mach - Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadający upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 81-1/2020 z dnia 29 czerwca 2020r. – przewodnicząca Zespołu kontrolnego;
2. Sylwia Czujko-Bury – Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego 81-2/2020 z dnia 29 czerwca 2020r. – członek Zespołu kontrolnego;

przeprowadził w dniu **10 lipca 2020 r.** kontrolę problemową w Powiatowym Domu Dziecka przy ul. Jana III Sobieskiego 69, 67-300 Szprotawa. Przedmiotem kontroli był standard świadczonych usług, zgodnie z § 18 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej z dnia 22 grudnia 2011 r. (Dz. U. z 2011 r. Nr 292, poz. 1720).

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2019 r. do 30 czerwca 2020 r. Przed przystąpieniem do czynności kontrolnych Zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

Dokonano wpisu do książki kontroli.

Kontrolę przeprowadzono w obecności p. Małgorzaty Goździk, Dyrektora Powiatowego Domu Dziecka w Szprotawie.

Szczegółowej analizie poddano zagadnienia dotyczące:

- zapewnienia dzieciom dostępu do usług, wskazanych w § 18 ust. 1 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
- standardów bytowych zapewnianych przez placówkę zgodnie z § 18 ust. 3 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Informacje o jednostce kontrolowanej

Powiatowy Dom Dziecka przy ul. Jana III Sobieskiego 69 w Szprotawie działa na podstawie uchwały Nr XXVIII/8/2005 Rady Powiatu Żagańskiego z dnia 29 czerwca 2005 r. w sprawie powołania placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego oraz decyzji Wojewody Lubuskiego z dnia 18 listopada 2010 r. w sprawie wydania zezwolenia na prowadzenie całodobowej placówki opiekuńczo-wychowawczej pn. Powiatowy Dom Dziecka w Szprotawie. Ponadto, jak wynika z dokumentacji kontrolnej, uchwałą Nr XXII.6.2013 Rady Powiatu Żagańskiego z dnia 27 marca 2013 r. został nadany placówce statut oraz uchwałą Nr 232.2013 z dnia 13 marca 2013 r. Zarządu Powiatu Żagańskiego zatwierdzony został Regulamin Organizacyjny placówki.

Powiatowy Dom Dziecka w Szprotawie posiada 30 miejsc. Na dzień kontroli w ewidencji placówki widniało 31 wychowanków. W dniu kontroli na terenie placówki przebywało 18 dzieci w wieku od 6 r.ż do 22 r.ż., 12 wychowanków znajdowało się na przepustkach poza placówką, a 1 wychowanka była na ucieczce.

Z ustnych wyjaśnień p. Dyrektor wynika, że na dzień kontroli placówka zatrudniała 12 wychowawców, 1 wychowawcę koordynatora, 1 psychologa i 1 terapeutę. Z uwagi na nieobecność pedagoga zatrudnionego w placówce z powodu urlopu macierzyńskiego, obecnie etat pedagoga objęło dwóch wychowawców zatrudnionych w placówce (otrzymali oni dodatkowe umowy po ½ etatu).

Jak wynika ze Statutu Powiatowego Domu Dziecka w Szprotawie obsługa finansowo-księgową prowadzona jest przez Dom Dziecka zgodnie z ustawą o rachunkowości.

Akta kontroli:63-77,146

Podczas czynności kontrolnych, zgodnie z art. 197a ust 1 pkt 1 cytowanej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz na mocy wydanych upoważnień do przeprowadzenia kontroli, członkowie zespołu kontrolnego przeanalizowali: dokumentację losowo wybranych 6 wychowanków (A1,A2,A3,A4,A5,A6) – teczki dzieci oraz ewidencję dzieci przebywających w placówce, przyjęto wyjaśnienia dyrektora placówki, przeprowadzono oględziny obiektu oraz przeprowadzono indywidualne rozmowy

z 5 wychowankami placówki. Sporządzono protokół oględzin z dnia 10.07.2020 r. i protokół ustnych wyjaśnień dyrektora placówki z dnia 10.07.2020r. w sprawie standardów usług świadczonych przez placówkę.

Ocena skontrolowanej działalności

1. Na podstawie § 18 ust. 1 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej zbadano zapewnienie dzieciom dostępu do usług

- a) **zapewnienie wyżywienia dostosowanego do potrzeb oraz dostęp do produktów żywnościowych, w tym zaopatrzenie w środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego.**

Celem uzyskania informacji w zakresie zapewnienia wychowankom wyżywienia dostosowanego do ich potrzeb oraz dostępu do produktów żywnościowych, przyjęto w dniu kontroli ustne oświadczenie p. Dyrektora Domu Dziecka w Szprotawie oraz przeprowadzono wywiad kwestionariuszowy z dziećmi. Według oświadczenia dyrektora, placówka zapewnia wychowankom wyżywienie dostosowane do ich potrzeb rozwojowych i stanu zdrowia, a posiłki są przygotowywane regularnie i w sposób urozmaicony. Dzieci standardowo mają zapewnione pięć posiłków dziennie. Starsze dzieci samodzielnie przygotowują posiłki. Natomiast posiłki dla młodszych dzieci są przygotowywane przy pomocy opiekunów i starszych dzieci. Istotne jest, że wychowankowie mają w każdej chwili dostęp do kuchni i produktów spożywczych (w tym owoce, napoje, słodycze). Dzieci w porze porannej jedzą śniadanie, obecnie w trakcie epidemii i w dni wolne od nauki oraz wakacje nie ma II śniadania, dzieci same biorą sobie posiłki, następnie wydawany jest obiad dwudaniowy około godziny 13.00-14.00, później wychowankowie otrzymują podwieczorek, a w porze wieczornej kolację. Z rozmowy z dziećmi (wywiad kwestionariuszowy) wynika, że ilość i jakość posiłków jest wystarczająca. Żadne z dzieci na terenie placówki nie wymaga zapotrzebowania w środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Dzieci biorą również udział w układaniu jadłospisu oraz zgłaszają swoje potrzeby, co do środków żywieniowych. Wychowankowie w rozmowie z kontrolującymi podkreślają, że „po zgłoszeniu wychowawcy” mogą samodzielnie skorzystać z aneksu kuchennego w celu przygotowania napoju, jak również spożycia owoców lub kanapek.

W powyższym zakresie nie stwierdzono uchybień.

Akta kontroli: 144-145

b) Dostęp do opieki zdrowotnej, leczenia specjalistycznego oraz zapewnienia zaopatrzenia w produkty lecznicze oraz wyroby medyczne

Z uzyskanych w czasie kontroli wyjaśnień p. Dyrektor wynika, że wszyscy wychowankowie mają w razie potrzeby dostęp do opieki zdrowotnej. Na dzień kontroli wszystkie dzieci poza trojgiem nowo przyjętych (**Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019 r., poz.1429)*), objęte są opieką lekarza pierwszego kontaktu (**Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019 r., poz.1429)*), w przychodni w Szprotawie. Dzieci mają założone karty zdrowia, szczepienia odbywają się regularnie zgodnie z kalendarzem szczepień. Wykonywane są również ponadplanowe szczepienia przeciw meningokokom. Wizyty u lekarza odbywają się według potrzeb. Po przyjęciu do placówki, każdy wychowanek przechodzi badanie u okulisty i stomatologa. Następnie wizyty odbywają się według potrzeb. Z analizy wynika, że w placówce obecnie 5 dzieci wymaga leczenia specjalistycznego, ponadto 5 dzieci zaopatrzonych jest w wyroby medyczne oraz 4 dzieci przyjmuje leki na stałe. Pani Dyrektor oświadczyła, że wszystkie powyższe potrzeby są zabezpieczane na bieżąco. Dzieci w rozmowie z kontrolującymi (wywiad kwestionariuszowy) potwierdziły powyższe informacje.

W powyższym zakresie nie stwierdzono uchybień.

Akta kontroli:142-143

c) Dostęp do nauki, pomoc w nauce, dostęp do zajęć wychowawczych, terapeutycznych, kompensacyjnych i rewalidacyjnych

Pani Dyrektor placówki wyjaśniła, że wszyscy wychowankowie przebywający w placówce mają zapewniony dostęp do nauki, uczęszczają do szkoły (w ostatnim czasie realizowany był obowiązek nauki zdalnej). W okresie nauki część wychowanków realizowała zajęcia wyrównawcze w szkołach, w pozostałych przypadkach pomocy w nauce udzielają wychowawcy. Ponadto 4 wychowanków brało udział w płatnych korepetycjach z języka angielskiego i matematyki. Placówka zapewnia wszystkim wychowankom, którzy tego wymagają zajęcia wychowawcze, kompensacyjne, terapeutyczne oraz rewalidacyjne. Część zajęć odbywa się w szkole np. zajęcia rewalidacyjne. Pozostałe zajęcia realizowane są na terenie placówki. Ponadto usługi psychologiczne dla wychowanków świadczone są również m.in. przez: Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Szprotawie oraz specjalistów w szkołach, do których uczęszczają wychowankowie (SOSW w Szprotawie, w Żaganiu).

Oprócz tego Powiatowy Dom Dziecka w Szprotawie organizuje szereg programów w których wychowankowie placówki biorą czynny udział w zajęciach grupowych i indywidualnych. Z dokumentacji kontrolnej wynika, że są to:

1. Zajęcia psychoedukacyjne „Moje Emocje”,
2. Zajęcia wychowawcze „Zajrzyj w głąb siebie”,
3. Zajęcia wychowawcze „Na zdrowko”,
4. Program wspierania rozwoju emocjonalnego dzieci w Powiatowym Domu Dziecka w Szprotawie „Związki interpersonalne- człowiek w relacjach z otoczeniem”,
5. Program wspierania rozwoju emocjonalnego dzieci w Powiatowym Domu Dziecka w Szprotawie „Krok ku dorosłości”.
6. Program zajęć edukacyjnych „ Proste sposoby na trudne sytuacje – kształtowanie kompetencji społecznych”.

Zespół kontrolny analizując sytuację dzieci które zostały poddane próbie badawczej, stwierdził, że wszyscy wychowankowie (A1,A2,A3,A4,A5,A6) brali udział w powyższych zajęciach specjalistycznych.

W powyższym zakresie nie stwierdzono uchybień.

Akta kontroli:134-135, 531- 453

d) Wyposażenie w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku

Zgodnie z ustnymi wyjaśnieniami p. Dyrektor wszystkie potrzeby w zakresie wyposażenia w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku realizowane są na bieżąco - wychowankowie są wyposażeni w tym zakresie stosownie do ich wieku i indywidualnych potrzeb, zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego, środki higieny osobistej. Ponadto uczestniczą czynnie w zakupach i sami dokonują wyboru. Wychowankowie w rozmowie z kontrolującymi podali, że są wyposażeni w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku, zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego, środki higieny osobistej. Kontrolujący w rozmowie z 5 wychowankami uzyskali informacje, że biorą czynny udział we wspólnych zakupach z opiekunami.

W powyższym zakresie nie stwierdzono uchybień.

Akta kontroli:138-139

e) wyposażenie w podręczniki, pomoce i przybory szkolne

Zgodnie z ustnymi wyjaśnieniami Dyrektora, dzieci przebywające w placówce posiadają szkolne wyposażenie tj. podręczniki, pomoce i przybory szkolne. Ponadto Pani Dyrektor poinformowała zespół kontrolny, że dla każdego dziecka został zakupiony laptop na potrzeby uczestnictwa w zajęciach szkolnych prowadzonych zdalnie. Laptopy zakupione zostały ze środków zgromadzonych indywidualnie dla każdego dziecka w zakresie zasiłku

wychowawczego (500+). Wychowankowie w rozmowie z kontrolującymi potwierdzili dostęp do laptopów i Internetu.

W powyższym zakresie nie stwierdzono uchybień.

Akta kontroli: 136-137

f) zapewnienie kwoty pieniężnej do własnego dysponowania

Jak ustalono w toku kontroli, placówka posiada Regulamin Wychowanków Powiatowego Domu Dziecka w Szprotawie (punkt III. Kieszonkowe - dotyczy przyznawania kieszonkowego dla dzieci). Regulamin został podpisany przez p. Dyrektora.

Zespół kontrolny przeanalizował listy kieszonkowego za okres od 1 stycznia 2019r. do 30 czerwca 2020 roku. Z analizy wynika, że najniższa kwota pieniężna wypłacona dla dzieci to 10 zł, a najwyższa to 80 zł. Wszystkie listy podpisane są przez wychowanków.

Na podstawie zbadanych dokumentów stwierdzono, że regulamin przyznawania kieszonkowego zgodny jest z art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Z dokumentacji 5 badanych wychowanków udostępnionych do kontroli stwierdza się, że kwoty kieszonkowego zgodne są z regulaminem kieszonkowego obowiązującym w placówce. Kontroli zostały poddane listy kieszonkowego wychowanków (A1,A2,A3,A4,A5,A6) za miesiące maj i listopad 2019 r. oraz za maj 2020 r. Z analizy wynika, że były to kwoty:

wychowanek	maj 2019 r.	listopad 2019 r.	maj 2020 r.
A1	30	80	50
A2	30	80	50
A3	30	80	50
A4	30	80	50
A5	30	80	50
A6	30	80	50

Wychowankowie z którymi przeprowadzona była ankieta podczas rozmowy z kontrolującymi potwierdzili fakt otrzymywania kieszonkowego, które przeznaczają na swoje wydatki. Potwierdzili, że zawsze otrzymują kwotę nie mniejszą niż 10 zł. Analiza udostępnionych list wypłacania kieszonkowego w okresie objętym kontrolą potwierdziła powyższe informacje.

W powyższym zakresie nie stwierdzono uchybień.

Akta kontroli: 78-100

g) Zapewnienie uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych, sportowych i rekreacyjnych

Jak ustalił Zespół kontrolny dzieci w placówce wraz z wychowawcami uczestniczą w zajęciach sportowych, rekreacyjnych, pozalekcyjnych. Są to zajęcia kulinarne, fotograficzne, artystyczne i plastyczne. Wspólnie z wychowawcami i dyrektorem placówki wykonują rękodzieła, które później „wystawiają” na różnego rodzaju festynach i organizowanych jarmarkach. Dodatkowo uczęszczają na zajęcia pozalekcyjne zgodnie z własnymi zainteresowaniami. Dzięki współpracy z fundacjami oraz stowarzyszeniami, placówka zapewnia dzieciom dostęp do korepetycji z języków obcych i przedmiotów ścisłych. Obecnie 7 dzieci uczęszcza na treningi i rozwija swoje umiejętności sportowe pod okiem trenerów. Dyscypliny, w których biorą udział i mają najczęściej sukcesów to: pływanie, narciarstwo, piłka nożna i tenis stołowy. (**Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429)*).

Duże sukcesy sportowe odniosły dzieci na Ogólnopolskich Zimowych Igrzyskach Olimpiad Specjalnych, zdobywając dwa złote medale i jeden srebrny. Dzieci wyjeżdżają na obozy sportowe (sporty zimowe, jujitsu). Placówka stara się, aby co roku, w okresie ferii zimowych (w zależności od pogody) dzieci wyjechały w góry na narty, tak aby każdy z nich mógł się na nich nauczyć jeździć. Do tej pory udało się zorganizować kilka takich wyjazdów. W okresie wakacyjnym, co roku wychowankowie wyjeżdżają na kolonie letnie w góry lub nad morze. Analiza dokumentacji dzieci których teczki poddane były kontroli wykazała, że dzieci (A4,A6) biorą udział w zajęciach sportowych.

W powyższym zakresie nie stwierdzono uchybień.

Akta kontroli:147

h) zapewnienie opłaty za pobyt w bursie oraz zapewnienie kosztów przejazdu do i z miejsca uzasadnionego pobytu poza placówką

Jak wynika z ustnych wyjaśnień p. Dyrektor obecnie pobyt i wyżywienie w bursie opłacane jest dla 2 wychowanków, natomiast koszty przejazdów do szkoły opłacane są dla 4 wychowanków. Oświadczone, że wszystkie koszty są pokrywane na bieżąco.

Zespół kontrolny dokonał analizy otrzymanej dokumentacji pn. (zakwaterowanie i wyżywienie w internatach, bilety miesięczne dojazdu do szkół), co potwierdziło wyjaśnienia p. Dyrektor.

W powyższym zakresie nie stwierdzono uchybień.

Akta kontroli:140

2. Standardy bytowe zapewniane przez placówkę - § 18 ust. 3 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej

Na podstawie analizy dokumentów oraz przeprowadzonych w dniu 10 lipca 2020r. oględzin obiektu, mieszczącego się pod adresem: ul. Jana III Sobieskiego 69 w Szprotawie, w którym placówka prowadzi działalność stwierdzono, że w placówce przebywa obecnie 31 wychowanków w wieku od 6 do 22 r.ż. Budynek placówki składa się z 4 kondygnacji (placówka Domu Dziecka zajmuje ostatnią –IV kondygnację, część I kondygnacji zajmuje PPP w Szprotawie, pozostała część oraz II i III kondygnację zajmuje Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Szprotawie). Na IV kondygnacji znajduje się 9 pokoi wychowanków (5 pokoi trzyosobowych, 3 pokoje czteroosobowe, 1 pokój pięcioosobowy) w tym:

Nr pokoju	Ilu osobowy	Obecnie przebywa
304	5 (dwa podwójne łóżka)	4
307	3	3
308	3	3
309	3	3
310	4	4
311	4 (dwa łóżka wysuwane)	4
312	3 (jedno łóżko wysuwane)	3
313	4	4
314	3	3

Pokoje dostosowane są do potrzeb dzieci. Posiadają wygospodarowane miejsca do nauki, wypoczynku i zabawy. Każde dziecko posiada własne oddzielne łóżko oraz możliwość korzystania z pomieszczeń wspólnych (kuchnia, łazienki, pokoje dzienne). Pokoje mieszkalne są nie większe niż 5-osobowe, właściwie oświetlone, o powierzchni zapewniającej przechowywanie rzeczy osobistych i swobodne korzystanie z wyposażenia.

W placówce znajdują się pomieszczenia do wypoczynku dla dzieci, wyposażone w: telewizor, gry komputerowe, dużą kanapę, stół i krzesła. Pokoje są wyposażone zgodnie z potrzebami dzieci - mają w nich odpowiednie miejsce do nauki i wypoczynku. Łazienki posiadają miejsce do prania i suszenia rzeczy osobistych i toalety, które umożliwiają korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny.

Posiłki są przygotowywane w osobnej kuchni, która jest wyposażona w podstawowe sprzęty gospodarstwa domowego i zapewnia odpowiednie warunki do przechowywania i obróbki żywności. Produkty żywnościowe są także przechowywane w spiżarni.

Na podstawie oględzin obiektu stwierdzono, że w placówce jest wspólna przestrzeń mieszkalna, w której można spożywać posiłki, stanowiąca miejsce spotkań i wypoczynku.

W czasie oględzin uznano, że zachowane są standardy bytowe względem wychowanków. Wychowankowie podczas rozmowy z kontrolującymi nie zgłaszali uwag odnośnie warunków mieszkalnych i wyposażenia pokoi w placówce. Podają, że posiadają odpowiednie miejsce do nauki i wypoczynku.

W dniu kontroli Dyrektor Powiatowego Domu Dziecka w Szprotawie udzielił kontrolującym wyjaśnień, dotyczących osiągnięcia standardu 14 wychowanków w placówce opiekuńczo – wychowawczej, wymaganego w terminie do 1 stycznia 2021 r. (na podstawie art. 95 ust. 3 oraz art. 230 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej).

W dniu kontroli inspektorzy otrzymali z rąk p. Dyrektora projekty budowy 2 domków, które są obecnie realizowane w dwóch etapach (budynek A – etap I, budynek B – etap II). Z uzyskanych informacji wynika, że planowany termin wybudowania 1 domu dla 14 wychowanków to listopad 2020r., a w grudniu br. zaplanowana została przeprowadzka wychowanków do nowego obiektu. Planowany termin wybudowania drugiego domu dla 14 wychowanków to listopad 2021 r. Dyrektor oświadczyła również, że nie posiada upoważnienia do prowadzenia spraw dotyczących budowy 2 nowych placówek, ponieważ budowa jest prowadzona przez Powiat. Dyrektor poinformowała, że została powołana do komisji do spraw budowy i odbioru robót budowlanych dla zadania pn.: "Budowa dwóch domów dziecka realizowanych w dwóch etapach (budynek A - etap I, budynek B - etap II) w Szprotawie, przy ul. Sobieskiego". Nie posiada również szczegółowego harmonogramu prac. Z wyjaśnień wynika, że po przeprowadzce 14 dzieci do nowo wybudowanego domku, pozostali wychowankowie przez okres 2021 roku będą zamieszkiwali nadal w pomieszczeniach obecnego Domu Dziecka w Szprotawie, aż do momentu oddania do użytku drugiego domu.

Z oględzin miejsca budowy kontrolujący sporządzili dokumentację fotograficzną (dokumentacja fotograficzna w załączeniu) - stwierdzono, że oba domki są budowane jednocześnie. W dniu 3 września br. wybudowana była tylko 1 kondygnacja (z 2 planowanych) wraz ze stropem w każdym z budynków. Stan zaawansowania prac przy budowie budynków jest zatem stanem surowym otwartym. Należy uznać ten etap za początkowy. W związku z tym, kontrolujący stoją na stanowisku, że na obecnym etapie zachodzi zagrożenie realizacji standardów w terminie określonym w ustawie.

W kontrolowanym zakresie stwierdzono istotne uchybienie, polegające na:

- *zagrożeniu osiągnięcia standardu 14 wychowanków placówki opiekuńczo – wychowawczej w Szprotawie w terminie do dnia 1 stycznia 2021 r., zgodnie z art. 95 ust. 3 oraz art. 230 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.*

Akta kontroli:54-62,148-152

3. Kwestionariusz wywiadu rozmowy z wychowankiem (ankieta)

W celu ustalenia opinii dzieci odnośnie udzielanego im wsparcia, w ramach czynności kontrolnych przeprowadzono rozmowy z wychowankami, aktualnie przebywającymi w placówce. W badaniu za pomocą "ankiety" wzięło udział 5 wychowanków (* Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429)).

Głównie pytano o sposób spędzania wolnego czasu w placówce, samopoczucia w placówce, przygotowywanie posiłków, warunki bytowe, stan zdrowia, zakupy ubioru i żywności, kieszonkowe, a także czy otrzymują pomoc i wsparcie ze strony wychowawców (w nauce i problemach dnia codziennego), uczestnictwo w zajęciach specjalistycznych. Dzieciom umożliwiono samodzielnie - bez ingerencji osób dorosłych - odpowiadanie na zadane pytania. Wychowankowie nie mieli między sobą możliwości konsultowania udzielanych odpowiedzi. W czasie badania nikt nie zgłaszał sytuacji, aby wywierano jakikolwiek na nie wpływ lub sugerowano odpowiedzi.

W wyniku analizy udzielonych odpowiedzi przez 5 wychowanków można stwierdzić, że placówka zapewnia dzieciom realizację potrzeb emocjonalnych. Większość dzieci traktuje placówkę jako swój dom lub tymczasowe miejsce w oczekiwaniu na powrót do domu rodzinnego. Wychowankowie deklarują, że czują się bezpiecznie i pozytywnie wypowiadają się na temat atmosfery panującej w placówce. W ważnych dla siebie sprawach wychowankowie mają poczucie, że zawsze mogą zwrócić się do swoich wychowawców, psychologa, pedagoga czy pani Dyrektor. Wychowankowie mają poczucie, że w placówce dorośli interesują się ich sprawami. Najczęściej dzieci wskazują, że ich sprawami interesuje się psycholog, wychowawcy, pedagog i Dyrektor. Wychowankowie twierdzą, że mają możliwość rozwijania swoich pasji – z uzyskanych odpowiedzi wynika, że realizują swoje hobby głównie w dyscyplinach sportowych.

W powyższym zakresie nie stwierdzono uchybień.

Akta kontroli:155-169

4. Diagnozy psychofizyczne, karty pobytu i plany pomocy

a. Diagnozy psychofizyczne

Zgodnie z zapisem § 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej z dnia 22 grudnia 2011 r., niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki opiekuńczo - wychowawczej psycholog lub pedagog sporządza diagnozę psychofizyczną. Z analizy dokumentacji wybranych losowo wychowanków wynika, że wszystkie badane dzieci (A1,A2,A3,A4,A5,A6) posiadają w dokumentacji opracowane diagnozy psychofizyczne. Z analizy dokumentacji wynika, że z pośród wszystkich badanych

wychowanków (A1,A2,A3,A4,A5,A6) wychowankowie (A1,A2,A4,A5) posiadają sporządzone diagnozy psychofizyczne w terminie, natomiast w odniesieniu do wychowanków (A3,A6) stwierdzono sporządzenie diagnoz psychofizycznych w terminie 2 lat po przyjęciu do placówki. Podczas kontroli stwierdzono, że diagnozy które zostały opracowane przez pedagoga zatrudnionego w placówce zawierały: mocne strony dziecka i jego potrzeby, przyczyny kryzysu w rodzinie i jego wpływu na rozwój dziecka, relacji dziecka z najbliższym otoczeniem oraz osobami ważnymi dla dziecka, rozwoju dziecka, sytuacji szkolnej. W diagnozach zawarto również: program terapeutyczny, wskazania dot. dalszej pracy pedagogicznej z podopiecznym, pracy z rodziną, przygotowanie do umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka i przygotowanie do usamodzielnienia.

Zespół kontrolny sugeruje, aby wszystkie diagnozy psychofizyczne sporządzone były terminowo.

W kontrolowanym obszarze stwierdzono istotne uchybienie dotyczące:

1. Terminowego sporządzania diagnoz psychofizycznych dla wychowanków.

Akta kontroli: 172-174, 245-247, 292-293, 369-370, 429-430, 475-476

b. Karty pobytu

Z kart pobytu badanych wychowanków wynika, że są one aktualizowane co miesiąc i zawierają zapisy dotyczące funkcjonowania wychowanków zgodnie z obszarami i wymogami § 17 ust. 2 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Z analizy wynika, że ujęte są informacje dotyczące; imię i nazwisko wychowanka, ocena danego obszaru w formie opisowej tj:

- relacje dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi,
- funkcjonowanie społeczne w placówce,
- nauka szkolna dziecka,
- rozwój dziecka ze szczególnym uwzględnieniem stanu emocjonalnego i samodzielności dziecka,
- stan zdrowia dziecka w tym stan zdrowia psychicznego,
- szczególne potrzeby dziecka,
- znaczące dla dziecka wydarzenia,
- samowolne opuszczenia placówki przez dziecko,
- informacja o podawanych dziecku lekach,
- informacja o pobytach dziecka w szpitalach,
- współpraca placówki z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

Zapisy w karcie świadczą o bliskim i stałym kontakcie opiekunów z wychowankami przebywającymi w placówce, a informacje o wychowanku są obszerne.

W wyniku analizy stwierdzono, że we wszystkich skontrolowanych kartach pobytu są zapisy dotyczące pojawiających się trudności w poszczególnych obszarach funkcjonowania wychowanka oraz działań organizowanych względem wychowanka. Zapisy zawarte w karcie pobytu mają odzwierciedlenie w planach pomocy. Jak wynika z analizy, w rubryce szczególne potrzeby dziecka brakuje wpisów o uczestnictwie wychowanków (A1,A2,A4) w działaniach specjalistycznych oraz brakuje terminów realizacji tych działań w odniesieniu do wszystkich wychowanków (A1,A2,A3,A4,A5,A6).

Kontrolujący sugerują, aby w przyszłości wpisywać zarówno uczestnictwo, jak i terminy zajęć specjalistycznych zrealizowanych dla wychowanka w tym miejscu.

W kontrolowanym obszarze stwierdzono uchybienie dotyczące:

1. Sporządzania kart pobytu z pominięciem wpisów o uczestnictwie wychowanków w działaniach specjalistycznych oraz terminów realizacji tych działań.

Akta kontroli: 208-243, 264-290, 294-329, 382-417, 438-473, 495-530

c. Plany pomocy dziecku

Zgodnie z § 15 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka, we współpracy z asystentem rodziny prowadzącym pracę z rodziną dziecka, opracowuje plan pomocy dziecku.

W toku kontroli kontrolujący dokonali analizy dokumentacji opracowanych planów pomocy dla 6 wychowanków, z której wynika, że w dokumencie ujmowano wyznaczony cel pracy z dzieckiem, uwzględniający powrót dziecka do rodziny, umieszczenie dziecka w rodzinie przysposabiającej, umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej lub przygotowanie dziecka do usamodzielnienia oraz cele i działania krótkoterminowe i długoterminowe.

Plan pomocy dziecku opracowywany był na podstawie diagnozy psychofizycznej dziecka, o której mowa § 14 rozporządzenia oraz na podstawie dokumentów, takich jak opinie psychologiczne, opinie szkolne, wywiady, orzeczenia z poradni psychologiczno - pedagogicznych, dokumentacja zdrowotna, informacje od asystenta rodziny i pracowników socjalnych oraz obserwacji dziecka. Dokument był modyfikowany w zależności od zmieniającej się sytuacji dziecka lub jego rodziny. Plany pomocy dziecku podpisane były przez wychowawcę, asystenta rodziny oraz wychowanka. W aktach kontroli znajduje się kserokopia planu pomocy dziecku, jako przykład sposobu sporządzania ww. dokumentu.

Zespół kontrolny po przeanalizowaniu dokumentacji wychowanków tj; (A1,A2,A3,A4,A5,A6) stwierdził, że u wychowanka (A4) brak jest jego akceptacji w modyfikacji planu pomocy dziecku. Ponadto u wychowanka (A6) stwierdzono brak

podpisów asystenta rodziny; w adnotacji zapisane było „brak asystenta rodziny”. Pozostali wychowankowie (A1,A2,A3,A5) posiadali wszystkie konieczne podpisy.

Nie stwierdzono uchybień w kontrolowanym zakresie.

Akta kontroli: 175-179, 248-252, 330-334, 372-376, 433-437, 477-481

WNIOSKI:

Nie stwierdzono uchybień w zakresie:

1. Zapewnienia dzieciom dostępu do usług zgodnie z § 18 ust. 1 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
2. Prawidłowości sporządzania planów pomocy dziecku.

W badanym zakresie stwierdzono uchybienie pod względem:

1. Sporządzania kart pobytu z pominięciem wpisów o uczestnictwie wychowanków w działaniach specjalistycznych oraz terminów realizacji tych działań.

W badanym zakresie stwierdzono istotne uchybienia pod względem:

1. Zagrożenia osiągnięcia standardu 14 wychowanków placówki opiekuńczo – wychowawczej w Szprotawie w terminie do dnia 1 stycznia 2021 r., zgodnie z art. 95 ust. 3 oraz art. 230 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
2. Terminowości diagnoz psychofizycznych.

Zalecenia pokontrolne:

Mając na uwadze stwierdzone uchybienia, na podstawie art.197d cytowanej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 13.2 Rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli **zalecam:**

1. Zintensyfikować działania zmierzające do osiągnięcia standardu 14 wychowanków w placówce, w możliwie jak najszybszym terminie, zgodnie z art. 95 ust. 3 oraz art. 230 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
2. Sporządzać diagnozy psychofizyczne wychowanków niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki, zgodnie z § 14 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
3. Sporządzać karty pobytu z uwzględnieniem wpisów o uczestnictwie wychowanków w działaniach specjalistycznych oraz terminów realizacji tych działań, zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Za powstałe uchybienia odpowiedzialność ponosi Dyrektor jednostki i Starosta Powiatu .

Pouczenie

Zgodnie z art. 197d cytowanej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jednostka kontrolowana może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia.

Jednostka kontrolowana jest zobowiązana w terminie 30 dni od otrzymania zaleceń pokontrolnych do poinformowania wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach, z których:

- egzemplarz nr 1 przekazano Kierownikowi jednostki kontrolowanej;
- egzemplarz nr 2 wraz z aktami kontroli pozostawiono w aktach Wydziału Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp.

Kontrolujący:

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki Społecznej

Sylvia Czujko-Bury

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki Społecznej

Monika Mach

Brak podpisu – zwolnienie
lekarskie pracownika

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Grażyna Jelska

Dyrektor

Wydziału Polityki Społecznej